

-
- عنوان پروژه: بررسی کشت مخلوط ماشک گل قرمز با جو در شرایط زارعین برای استفاده در تغذیه بره های پرواری
- شماره مصوب پروژه: ۹۸۰۸۹۷-۰۶۴-۱۳۵۳-۳۷-۳
 - نام و نام خانوادگی مجری مسئول (اختصاص به پروژه ها و طرح های ملی و مشترک دارد): محمود صحرائی
 - نام و نام خانوادگی مجری/مجریان: هوشنگ هنردوست
 - نام و نام خانوادگی ناظران:
 - نام و نام خانوادگی مشاور(ان): علیرضا آقاشاهی
 - نام و نام خانوادگی همکاران: معرفت قاسمی کلخوران- معصومه جوان فروزنده- نادر اسدزاده- رحمت کرمی- اکبر ابرغانی- شهرام شاهعلی نژاد
 - محل اجرا: مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی استان اردبیل
 - تاریخ شروع: ۱۳۹۸/۱۲/۰۱
 - مدت اجرا: ۱۴ ماه
 - ناشر:
 - شمارگان (تیراژ):
 - تاریخ انتشار:
 - این اثر در مورخ ۱۴۰۱/۲/۵ با شماره ۶۱۴۵۶ در مرکز اطلاعات و مدارک علمی کشاورزی به ثبت رسیده است.
 - حق چاپ محفوظ است. نقل مطالب، تصاویر، جداول، منحنی ها و نمودارها با ذکر مأخذ بلامانع است.

چکیده

این پژوهش به منظور توسعه کشت مخلوط جو و ماشک برای تأمین علوفه و ترویج استفاده از آن توسط زارعین و دامداران در شهرستان اردبیل اجرا شد. برای این منظور دو آزمایش طراحی شد که در آزمایش اول بعد از تهیه بذر و انتخاب کشاورز، اقدام به کشت مخلوط شامل جو به نسبت وزنی ۳۰ درصد و ۷۰ درصد ماشک گل خوشه‌ای گل قرمز در آبان‌ماه گردید. مطابق نتایج آزمایش اول، تولید علوفه تر، علوفه خشک و عملکرد تولید پروتئین خام به ترتیب ۴۹۰۰، ۲۱۰۰ و ۳۳۱/۸۰ کیلوگرم در هکتار بود که در نتیجه مصرف ۳۴۵ متر مکعب آب در طی دو مرحله آبیاری سطحی با فاصله ۲۰ روز حاصل گردید. در آزمایش دوم، بعد از تعیین ترکیبات شیمیایی علوفه تولیدی که شامل ماده خشک $91/92 \pm 1/59$ ، پروتئین خام $15/80 \pm 1/64$ ، چربی خام $0/63 \pm 1/98$ ، خاکستر $10/40 \pm 2/18$ ، فیبر نامحلول در شوینده خنثی $36/40 \pm 4/15$ و فیبر نامحلول در شوینده اسیدی $31/00 \pm 1/58$ درصد بود، یک واحد دامداری روستایی در شهرستان اردبیل انتخاب شد. بعد از ساماندهی جایگاه دام، تعداد ۳۶ رأس بره پرواری مغانی نر با سن ۴ الی ۵ ماه با محدوده وزنی $27 \pm 3/5$ کیلوگرم انتخاب شده و به دو گروه ۱۸ رأسی تقسیم شدند و به مدت سه ماه در فصل پاییز با جیره غذایی دارای ۳۰ درصد علوفه و ۷۰ درصد کنسانتره به شکل خوراک کاملاً مخلوط در هر دو تیمار به صورت گروهی تغذیه شدند. جیره‌های غذایی براساس جداول احتیاجات غذایی نشخوارکنندگان کوچک (NRC, ۲۰۰۷)، تنظیم شد. نتایج نشان داد که در کل دوره، تیمار مخلوط ماشک و جو تفاوت معنی‌داری از لحاظ افزایش وزن با تیمار یونجه نداشت ($P > 0/05$). لیکن بره‌های تغذیه شده با علوفه مخلوط ماشک و جو ضریب تبدیل غذایی بهتری نسبت به بره‌های تغذیه شده با تیمار یونجه داشتند ($P < 0/05$). از لحاظ اقتصادی هزینه میانگین افزایش وزن روزانه هر کیلوگرم وزن زنده بره در سال ۱۳۹۹ در تیمار یونجه معادل ۹۳۰۲ تومان و در تیمار ماشک و جو معادل ۵۸۱۰ تومان بود که از لحاظ آماری در تیمار یونجه بیش تر بود. به عبارت دیگر در تیمار ماشک و جو معادل ۳۴۹۲ تومان هزینه کم‌تری برای هر کیلوگرم افزایش وزن زنده صرف گردید ($P < 0/05$). با توجه به نتایج حاصله، به‌طور کلی علوفه مخلوط ماشک و جو اثر نامطلوبی بر رشد بره‌ها نداشت و از لحاظ تغذیه‌ای می‌تواند به‌طور کامل جایگزین علوفه یونجه در جیره بره‌های پرواری گردد.

واژه‌های کلیدی: پرواربندی بره، عملکرد پروار، مخلوط ماشک و جو، ماشک علوفه‌ای، هزینه-فایده جیره